

תכנית ות"ת לאוניברסיטאות המחקר המתוקצבות לעידוד הצטרפות לתשתיות מחקר בין-לאומיות

ומימון תשתיות מחקר לאומיות מסדר גודל קטן עד בינוני

רקע

ות"ת מקבלת מעת לעת בקשות מגוונות למימון תשתיות מחקר לאומיות או להצטרפות או הרחבה של חברות בתשתיות בין-לאומיות הקשורות לתחום זה או אחר. הבקשות מגיעות הן מבעלי עניין במוסדות, והן משרדי ממשלה שונים, המבקשים מות"ת להשתתף במימון תשתיות מחקר בין-לאומיות ולאומיות, המשמשות חוקרים וסטודנטים לתארים מתקדמים מהאקדמיה.

כיום, כל בקשה כזו נידונה לגופה, באופן פרטני ומנותק מן היתר כמקרה ספציפי. אופן התנהלות זה מקשה מאד על הערכת התועלת של ההשקעה המבוקשת בחברות בתשתיות השונות, שכן הוא אינו מאפשר תעודף של צרכי המערכת באופן מסודר ושקוף עבור כל השחקנים, והתנהלות במתווה מוגדר מראש. יתרה מכך, כיוון שהצרכים מגיעים מכיוונים שונים (חוקרים באקדמיה, משרדי ממשלה, ועדות של האקדמיה הלאומית למדעים), אין אפשרות להעריך אותן באופן יחסי אחת מול השנייה על פי קריטריונים מוגדרים מראש, כגון: גודל וחשיבות הצורך בתשתית, היקף ורמת הקהילה אותה היא משרתת, ולבסוף, קבלת החלטה על בסיס מצוינות אקדמית. עוד יודגש כי כיום אין בהכרח דרישה למימון משלים עבור התשתיות הלאומיות או התשתיות הבין-לאומיות הממומנות ע"י ות"ת.

על מנת לאפשר לות"ת להעריך באופן תחרותי בקשות אלו מחליטה ות"ת להקים מנגנון ייעודי לנושא, אשר יהווה נדבך נוסף בתכנית התשתיות שלה, כמפורט מטה.

מנגנון התמיכה בתשתיות לאומיות ובין-לאומיות קטנות עד בינוניות

לצד המסלולים הקיימים בתכנית ות"ת לתמיכה ברכש ושדרוג ציוד מחקר מוסדי ובין מוסדי באוניברסיטאות המחקר המתוקצבות, אנו משיקים תכנית לתמיכה ייעודית בהצטרפות לתשתיות בין-לאומיות או מימון של תשתיות לאומיות מסדר גודל קטן עד בינוני, בשני מסלולים נפרדים.

בכל אחד מהמסלולים, תמיכת ות"ת לא תעלה על 5 מלש"ח או שני שלישים מהעלות הכוללת, הנמוך מבניהם. היתרה תמומן על ידי אוניברסיטאות המחקר ממקורותיהן או ממקורות חיצוניים כגון משרדי ממשלה רלבנטיים. יובהר, כי עלות ההשתתפות בתשתית בין-לאומית יכולה לכלול, מעבר לדמי החברות השנתיים, גם עלויות נוספות, כגון מינוי איש קשר, עלויות הטמעה ועלויות אחרות, ככל שעלויות אלה אכן נדרשות.

תנאי סף והליך השיפוט

התכנית תהיה פתוחה לכל אוניברסיטאות המחקר המתוקצבות על ידי ות"ת. כל מוסד שיהיה מעוניין להשתתף בתכנית (קרי לאפשר לחוקריו להגיש הצעה) יתבקש לשלוח המלצות ל-2-1 חברי סגל, אשר יעמדו בנהלי

מל"ג/ות"ת בכל הנוגע למניעת ניגוד עניינים וכיו"ב, כמועמדים פוטנציאליים לחברות בוועדת השיפוט, בדגש על ייצוג מגדרי ומגזרי הולם ומידת התאמתם לשיפוט בתכנית זו. מוסד אשר יתקשה לעמוד בתנאי הנ"ל יתבקש להמציא הסברים והזכר ידון. הרכב הוועדה יובא לאישור ות"ת לאחר קבלת ההגשות מהמוסדות על מנת לוודא שתמהיל החברים בה תואם את המומחיות הנדרשת להערכתן.

הערכת הבקשות תבסס על קריטריונים של מצוינות המפורטים בטבלה מטה, בכל מסלול בנפרד. הערכת הבקשות תעשה בראייה לאומית רחבה, ובהתייחס לשיקולים ולצרכים השונים. ועדת השיפוט תביא בחשבון כי קיימים הבדלים משמעותיים במאפייני התחומים השונים וביכולת להעריך ולכמת תועלת מדעית, ולא תינתן העדפה לתחומים מסוימים. הוועדה תהיה רשאית לערוך סקרים ושאלונים, וכן לפנות למומחים חיצוניים בתחומים השונים, על מנת לבסס המלצותיה.

קריטריונים לשיפוט בשני המסלולים

ניקוד	הסבר	קריטריון
50	הניקוד בקריטריון זה יינתן על פי הערכה של גודל הקהילה אותה עתידה לשרת התשתית ואיכותה, בהתבסס על מזדים ביבליומטריים תחומיים של מצוינות מדעית.	היקף השימוש ומצוינות הקהילה המדעית
25	הניקוד בקריטריון זה יינתן על פי הערכה של ייחודיות התשתית ומידת הנחיצות שלה לקידום התחום, בין היתר, תוך השוואה לחלופות אפשריות לתשתית המוצעת או לנחיצות המשך קיומה בישראל.	ייחודיות התשתית וחיוניותה לקידום התחום
25	הניקוד בקריטריון זה יינתן על פי הערכה של ההשקעה הנדרשת אל מול התועלת המחקרית הצפויה מהשימוש העתידי בתשתית זו (ע"פ הערכה של מרכזיות התחום בישראל, גודל הקהילה הרלבנטי, פוטנציאל הצמיחה שלה וכיו"ב).	יחס עלות/תועלת

מסגרת ומקורות תקציביים

לרשות שני המסלולים - מסלול תמיכה בהצטרפות לתשתיות בין-לאומיות ומסלול תמיכה במימון תשתיות לאומיות - יעמוד סל תמיכה תקציבי בגובה של עד 10 מלש"ח לשנים תשפ"ה-תשפ"ח בחלוקה שווה (5 מלש"ח בכל מסלול). התקציב יאפשר תמיכה למשך 4 שנים לכל היותר, כאשר מספר התשתיות שיקבלו תמיכה מהות"ת יהיה כפוף לסך העלויות הנדרשות ומגבלת התקציב. במידה ויישאר יתרות תקציביות, או גיוסו מקורות תקציביים נוספים לתכנית, ניתן יהיה לפתוח מחזור הגשות נוסף. חלקן של אוניברסיטאות המחקר שיזכו לתמיכת ות"ת במימון ההשתתפות בתשתית יהיה בשיעור של שליש לכל הפחות מעלות ההשתתפות הכוללת (בדומה למימון המשלים מצד האוניברסיטאות בחברות בתשתית ה-ESRF ובשדרוג גלאי האטלס ב-CERN).

פורמט ההגשה

על הבקשה לכלול:

- התייחסות לקריטריונים לעיל;
- נתונים אודות תקצוב השתתפות ישראל בתשתית בעבר (ככל שהייתה כזו) והשימוש בה, כולל מידע אודות התפלגות המימון בין הגורמים המממנים בעבר;
- פירוט אודות אופן איגום המימון המשלים הנדרש, אשר עומד על שליש לכל הפחות מהעלות הכוללת, ובכלל זאת התייחסות לדמי חבר, דמי תפעול שנתיים, עלויות איש קשר וכיו"ב.
- תכנית למיצוי פוטנציאל השימוש בתשתית ע"י קהילת המחקר הישראלית (באמצעות הדרכות, סמינרים, שיווק אקטיבי, וכיו"ב).

הבקשה תוגש ע"י אוניברסיטת מחקר אחת, בשם יתר האוניברסיטאות השותפות (וכן שותפים חיצוניים כגון מכללות, מכוני מחקר ממשלתיים ובתי חולים), אשר תהיה אחראית, במקרה של זכייה, על איגום המימון המשלים, וכן על כל עלויות ההשתתפות הנוספות, כגון מינוי איש קשר, עלויות הטמעה וכדומה.

את הבקשות, יחד עם המלצות לחברי סגל פוטנציאליים למינוי חברי ועדת השיפוט, יש לשלוח עד לתאריך **20.3.2025** לממונה תחום אסטרטגיה, דניאל מילבאוור, בכתובת המייל danielm@che.org.il.

ד